

INFORMATIKA FANINI O'QITISHGA ZAMONAVIY YONDASHUV.

Murodullayev Murodjon Isroil o'g'li

Urgut tumani 132-maktab informatika o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada informatika fanini o'qitishda ishlatiladigan zamonaviy axborot texnologiyalari, interfaol metodlar va ushbu metodlar orqali o'quvchilarni informatika fanini yaxshi o'zlashtirishlar uchun qilib borilayotgan ishlar hamda informatika fanini o'qitishga zamonaviy yondashuv usullari haqida ma'lumotlar berilgan.

Kalit so'zlar: axborot vositalari, informatika, dasturlash, kompyuter, zamonaviy texnologiyalar, platformalar.

Bugungi raqamli asrda informatika ta'limi har qachongidan ham muhimroqdir. Texnologiya hayotimizning har bir jabhasiga kirib borayotganligi sababli, o'quvchilarda hisoblash fikrlash ko'nikmalarini va dasturlash bilimlarini yoshligidan rivojlantirish juda muhimdir. Informatika fanini o'qitishga zamonaviy yondashuv o'quvchilarni kelajak muammolariga tayyorlaydigan qiziqarli va tajribali o'quv tajribalarini yaratish uchun innovatsion pedagogik strategiya va texnologiyalarni o'z ichiga oladi. Informatika fanini o'qitishga zamonaviy yondashuvning asosiy jihatlaridan biri amaliy, loyiha asosida o'qitishdir. O'quvchilar ma'lumotni ma'ruzalar va darsliklar orqali passiv ravishda o'zlashtirish o'rniga, haqiqiy loyihalar ustida ishlash va amaliy muammolarni hal qilish orqali dasturlash tushunchalari bilan faol shug'ullanishga da'vat etiladi. Bunday yondashuv nafaqat nazariy bilimlarni mustahkamlaydi, balki o'quvchilarda tanqidiy fikrlash, muammolarni yechish va hamkorlik qilish ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. Zamonaviy informatika ta'limining yana bir muhim tarkibiy qismi kodlash vositalari va platformalarining integratsiyasidir. Bu vositalar o'quvchilarga dasturlash tillari va algoritmlarini o'rganishning amaliy va interfaol usulini taqdim etadi, bu ularga qo'llab-quvvatlovchi muhitda o'z kodlarini sinab ko'rish, sinab ko'rish va disk raskadrovka qilish imkonini beradi. Scratch, Code.org yoki Python dasturlash muhirlari

kabi vositalardan foydalangan holda, o'quvchilar kodlash harakatlarining natijalarini tezda ko'rishlari va hisoblash tushunchalarini chuqurroq tushunishlari mumkin. Bundan tashqari, hamkorlikda o'rganish va tengdoshlarning o'zaro ta'siri zamonaviy informatika ta'limida muhim rol o'ynaydi. Sinfda hamkorlik va inklyuziv muhitni yaratish orqali o'qituvchilar o'quvchilarni birgalikda ishlashga, fikr almashishga va bir-biridan o'rganishga undashlari mumkin. Tengdosh dasturlash, guruh loyihalari va kodlarni ko'rib chiqish seanslari o'quvchilarda samarali muloqot ko'nikmalarini, jamoada ishlash qobiliyatlarini va kompyuter fanlari sohasida hamjamiyat hissini rivojlantirishga yordam beradi. Informatika fanini o'qitishga zamonaviy yondashuvda o'quv dasturiga real hayotdagi ilovalar va misollarni kiritish ham muhim ahamiyatga ega. Mavhum dasturlash tushunchalarini aniq, real hayot stsenariylari bilan bog'lash orqali o'qituvchilar informatika fanini o'quvchilar uchun qulayroq va qulayroq qilishlari mumkin. Ma'lumotlar fani, sun'iy intellekt, kiberxavfsizlik va mobil ilovalarni ishlab chiqish kabi mavzularni tanishtirish kompyuter fanining amaliy ahamiyatini ko'rsatishi va o'quvchilarni ushbu sohada keyingi o'qish va martaba imkoniyatlarini izlashga ilhomlantirishi mumkin. Mamlakatimizda istiqbolli texnologiyalarda katta sarmoyalar ajratilayotganligi ham ularning samaradorligi va talabini ko'rsatadi. Ta'limni transformatsiyalash sharoitida informatika va axborot texnologiyalari fanida o'rganilayotgan mazmun va texnologiyalarni yangilashning jiddiy jarayonlarini hisobga olmaslik mumkin emas. Shu munosabat bilan ushbu fan sohasidagi bilimlarni kengaytirish va chuqurlashtirish uchun yangi yondashuvlar zarur. Dunyoda immersiv texnologiyalarning bir necha daraja (tushuncha)lari ishlab chiqilgan. Virtual haqiqat texnologiyalari, immersiv texnologiyalari kuchli va istiqbolli vositaga aylandi. Ularni ta'limdagi boshqa IT dasturlaridan ajratib turadigan noyob texnologik xususiyatlari tufayli bir qator fikrlar tanish dunyodagi tub o'zgarishlarga, yaqinlashib kelayotgan inqilobga ishora qilmoqda. Bu holda asosiy vazifa transformatsiya, pedagogik texnologiyalarni yaratishdir. Immersiv yondashuv asosiy rol o'ynaydigan istiqbolli integratsiyalashgan ta'lim tizimlari aslida, yangi sharoitlarda amalga oshirilgan progressiv texnikalar to'plamidir. Bir necha o'n yillar oldin paydo bo'lgan immersiv texnologiyalar, doimiy ravishda rivojlanib, takomillashmoqda. Hozirgi vaqtda ularning

har xil turlari mavjud. Informatika va axborot texnologiyalari fani umumta'lim maktablarida umumiy ta'lim fani sifatida o'quvchilarning axborot madaniyatini, shu jumladan, bilim va mehnat ko'nikmalarini shakllantiradi. Shu sababli, yangi axborot texnologiyalarining paydo bo'lishi va rivojlanishi bilan maktab informatika o'quv dasturini uning mazmuni bo'yicha modernizatsiya qilish zarurati paydo bo'ldi. Bundan tashqari, texnologiyalar yordamida o'qitish samaradorlikni oshirish uchun foydalaniladi. Mazmuni informatika bo'yicha trening turli fan sohalaridagi muammolarni hal qilishda kompyuterdan foydalanish imkoniyatlari va u bilan o'zaro aloqa qilish qobiliyatini tushunishni rivojlantirishga qaratilgan edi. Afsuski, urg'uning o'zgarishi Axborot texnologiyalarini faol o'qitish maktab kursida informatikaning asosiy tamoyillari siqib chiqarilishiga va ularning amaliylari bilan almashtirilishiga olib keldi. Kompyuter texnikasi va dasturiy ta'minoti bilan ishlash aspektlari. Keyingi tajriba shuni ko'rsatdiki, bu yondashuv nafaqat o'zini oqlamadi, balki maktab informatika fanining mustaqil o'quv predmeti sifatida mavjudligi zarurligini ham shubha ostiga oldi. Hozirgi kunda informatika fanida bu yanada aniq bo'lib bormoqda. Umumta'lim maktabida amaliy yo'nalishning turli jihatlarini emas, balki axborot texnologiyalari, umumlashtirilgan usullar va vositalar bilan o'zaro munosabatlarning umumiy asoslarini shakllantirish kerak. Bu o'quvchilarga o'qish jarayonida nafaqat axborot texnologiyalaridan samarali foydalanish imkonini beradi turli ta'lim fanlarini, balki yangi vositalarni mustaqil ravishda o'zlashtirish imkonini beradi

Xulosa: Umuman olganda, informatika fanini o'qitishning zamonaviy yondashuvi amaliy, loyiha asosida o'rganish, kodlash vositalari va platformalaridan foydalanish, hamkorlik va tengdoshlarning o'zaro ta'siri va real dunyo ilovalariga urg'u beradi. Ushbu strategiya va texnologiyalarni o'quv dasturiga kiritish orqali o'qituvchilar o'quvchilarni tez rivojlanayotgan va texnologiyaga asoslangan dunyoda muvaffaqiyatga tayyorlaydigan qiziqarli va samarali kompyuter fanlarini o'rganish tajribasini yaratishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

- 1."Axborot texnologiyalari sohasida kadrlar tayyorlash tizimini takomillashtirish to`g`risida". "Qishloq hayoti " gazetasi 03.06.05 y.
2. Farberman. B.L . "Ilg`or pedagogik texnologiyalar". T: 2001 y.
- 3.Azizxodjaeva N.N. Pedagogicheskie texnologii i pedagogicheskoe masterstvo. Ucheb.posobie.- Toshkent. TDPU 2003.
4. Informatika o`qituvchisi Xaytullayeva Nafisa Sahobiddinova blogi.
5. O`quv jarayonida ilg`or pedagogik va axborot texnologiyalarini qo`llash yo`llari. Uslubiy qo`llanma. Akademik S.S.G`ulomov umumiy rahbarligi ostida. – T.; TDIU 2005.
- 6.Ismatilla Isoqov, Sindorqul Ibragimovich Qulmamatov. "Informatikani o`qitishda innovatsion texnologiyalar". Ma`ruza matnlari